

สำเนา

ที่ นร ๑๒๐๖/๒๑๓

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง ด่วนที่สุด ที่ สพม ๐๐๐๒/๓๘๓ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ได้มีหนังสือขอหารือความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยส่งคู่มือเกี่ยวกับการดำเนินการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ๑) การรับจัดแจ้งองค์การภาคประชาสังคม ตามมาตรา ๒๔ (๒) และ ๒) การพิจารณาให้ทุนอุดหนุนของกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองแก่กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบ ให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนตามมาตรา ๓๑ มาเพื่อให้สำนักงาน ก.พ.ร. ทราบและหากมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน ฯ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประการใด ขอให้แจ้งข้อเสนอแนะมายังสำนักงานฯ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงขอให้ความเห็นเบื้องต้นในประเด็นที่สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองหารือว่า โดยที่มาตรา ๓ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติว่า “พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับบรรดาการอนุญาต การจดทะเบียนหรือการแจ้งที่มีกฎหมายหรือกฎหมายกำหนดให้ต้องขออนุญาต จดทะเบียนหรือแจ้ง ก่อนจะดำเนินการใด” และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้นิยามความหมายของคำว่า “อนุญาต” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประธานบัตรและการให้อาชญาบัตรด้วยและคำว่า “ผู้อนุญาต” หมายความว่า ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการอนุญาต ประกอบกับมาตรา ๗ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้ การกระทำใดจะต้องได้รับอนุญาต ผู้อนุญาตจะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข(ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ และจะกำหนดให้ยื่นคำขอผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองก็ได้” จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากฎหมายได้กำหนดให้ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการอนุญาตเป็นผู้มีหน้าที่ในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบกับคำว่า “อนุญาต” มีความหมายค่อนข้างกว้าง กล่าวคือ อนุญาตหมายความรวมถึง

การรับแจ้งด้วย...

การรับแจ้งด้วย ซึ่งหากมีกฎหมายกำหนดให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่ในการรับแจ้งก็ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้อนุญาตที่จะต้องดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในเรื่องนั้นด้วยและการที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นผู้อนุญาตตามกฎหมายต่าง ๆ มีหน้าที่ในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานในการดำเนินการที่ชัดเจนและการดำเนินการในเรื่องเดียวกันมีแนวปฏิบัติเป็นอย่างเดียวกัน และประชาชนผู้มายื่นคำขออนุญาตต่าง ๆ จะได้ทราบขั้นตอนและระยะเวลาในการขออนุญาตในเรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีการอนุญาต เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วย

สำหรับภารกิจที่สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ได้หารือมาในครั้งนี้นั้น สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาแล้วมีความเห็นเบื้องต้น ดังนี้

๑. การรับจดทะเบียนองค์กรภาคประชาสังคม นั้น โดยที่มาตรา ๒๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองมีอำนาจหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อและรับจดทะเบียนการจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคมตามมาตรา ๗ (๒) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้” จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นว่าสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการรับจดทะเบียนการจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคม ประกอบกับข้อ ๔ ของระเบียบสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนการจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้องค์กรภาคประชาสังคมใดประสงค์จะจดทะเบียนจัดตั้งเป็นองค์กรภาคประชาสังคมจะต้องยื่นแบบจดทะเบียนมายังสำนักงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ฉะนั้น การดำเนินการรับจดทะเบียนการจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคมของสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า จึงอยู่ในความหมายตามคำนิยามของคำว่า “อนุญาต” ซึ่งหมายความรวมถึงการรับแจ้งตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย ดังนั้น สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า จึงมีหน้าที่ที่จะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. การพิจารณาให้ทุนอุดหนุนของกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองแก่กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบ ให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ นั้น โดยที่มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “การดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่” และโดยที่มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยมีหน้าที่บริหารกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่สภาพัฒนาการเมืองกำหนดไว้ในเรื่องเกี่ยวกับการเงิน ทรัพย์สิน และหลักเกณฑ์วิธีการในการใช้จ่ายเงินกองทุนตามประกาศต่าง ๆ เช่น ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เรื่อง การให้ทุนสนับสนุนกิจกรรมเชิงพื้นที่ การพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จากบทบัญญัติดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าการที่กลุ่มประชาชนรวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบจะได้รับทุนอุดหนุนต่าง ๆ จากกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อดำเนินกิจกรรมตามที่มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดได้นั้น คณะกรรมการบริหารกองทุนจะต้องเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการใช้จ่ายเงินของกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองให้เป็นไปตามระเบียบที่สภาพัฒนาการเมืองกำหนดไว้ ดังนั้น การดำเนินการอนุมัติการใช้จ่ายเงินของกองทุนพัฒนาการเมืองในการพิจารณาให้ทุนอุดหนุนดังกล่าวจึงอยู่ในความหมายของคำว่า “อนุญาต” ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา

อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีหน้าที่ที่จะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้เป็นไปตาม
เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ
โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๙๓๐
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐

ความที่ตก

ที่ สพม 0002/ 383

สำนักงาน ก.พ.ร.
รับที่ 07222
สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง ก.ค. 2558
สถาบันพระปกเกล้า ศูนย์ราชการฯ

เลขที่ 120 อาคารบี ชั้น 4
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กทม. 10120

20 กรกฎาคม 2558

76
21 ก.ค. 58

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ
ทางราชการ พ.ศ. 2558

กองกฎหมายและระเบียบราชการ
รับที่ 181
วันที่ 24 ก.ค. 2558

เรียน เลขาธิการ ก.พ.ร.

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง ที่ สพม 0002/316 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2558 (06054)
2. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ค่วนที่สุด ที่ นร 1200/ว 9 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2558

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามบัญชีแนบท้าย

ตามหนังสือที่อ้างถึง 1 สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ได้มีความเห็นว่า ภารกิจของสภาพัฒนาการเมืองหรือกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. 2551 มิได้เป็นเรื่องการประกอบกิจการของประชาชนซึ่งจะต้องมีการพิจารณาอนุญาตหรือการจดทะเบียนของประชาชนที่จะอยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558 ซึ่งท่านได้มีหนังสือที่อ้างถึง 2 แจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อเวียนข้อความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ขอเรียนชี้แจงว่า ภารกิจของสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองที่อาจเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยทั่วไป ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. 2551 น่าจะมี 2 กรณี คือ

- 1) การรับจดทะเบียนองค์กรภาคประชาสังคม ตามมาตรา 24 (2)
- 2) การพิจารณาให้ทุนอุดหนุนของกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองแก่กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบ ให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ ตามมาตรา 31

/เพื่อความ...

เพื่อความชัดเจนต่อแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า จึงมีข้อหารือว่า หากท่านพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ภารกิจของสำนักงานฯ ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. 2551 ใน 2 เรื่องข้างต้น อยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 สำนักงานฯ ขอส่งคู่มือเกี่ยวกับการดำเนินการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมายังท่าน ดังนี้

1. การพิจารณารับจดทะเบียนองค์กรภาคประชาสังคม อยู่ในบังคับตามระเบียบสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 โดยรายละเอียดและขั้นตอนวิธีการต้องดำเนินการตามประกาศสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง เรื่อง การจดทะเบียนองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. 2554 รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

2. การพิจารณาให้ทุนอุดหนุน และการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาการเมือง ภาคพลเมือง มีดังนี้

2.1 การประกาศให้ทุนอุดหนุนเป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองแต่ละปี เช่น การให้ทุนอุดหนุนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีรายละเอียดเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เรื่อง การให้ทุนสนับสนุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สิ่งที่ส่งมาด้วย 2 และ 3

2.2 การดำเนินงานของกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีรายละเอียดเป็นไปตามคู่มือการดำเนินงานกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สิ่งที่ส่งมาด้วย 4

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และหากท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานฯ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เป็นประการใด ขอให้ท่านแจ้งข้อเสนอแนะกลับมายังสำนักงานฯ เพื่อที่สำนักงานฯ จะได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวให้เหมาะสมต่อไป

๑๗ ๗ ๕๗
27 ก.ค. 2558

เรียน ..... กลุ่มพลังประชาชน
ขอแสดงความนับถือ
เรียน ผอ. กองทุนฯ
เพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป
รองเลขาธิการสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง ปฏิบัติการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ
เลขานุการสถาบันพระปกเกล้า
เรียน ผอ. กองทุนฯ
เพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

บัญชีแนบท้าย

1. เล่มระเบียบสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดแจ้งการจัดตั้งองค์การภาคประชาสังคมฯ จำนวน 1 เล่ม
2. ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เรื่อง การให้ทุนสนับสนุนกิจกรรมเชิงพื้นที่การพัฒนาการเมือง ภาคพลเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 1 ฉบับ
3. - ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เรื่อง การให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 รวม 2 ฉบับ
- ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เรื่อง การขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2556 ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2558
4. คู่มือการดำเนินงานกองทุนพัฒนาการเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 1 เล่ม